

Chyum Laika hte Nawku Hpung Gara Grau Ahkyak Ai Kun?

Anhte hkristan hpung masha nkau ni tsun chye ai “ Nawku Hpung gaw chyum laika garai n nga ai ten (Madu Yesu n shangai shi ai ten) kaw na grin nga sai, Dai majaw Chyum laika n nga tim mai ai, raitim Nawku Hpung n nga yang gaw gara hku mung, n mai byin ai” nga nna Hkristan Makam a lam hpe atsawm n chye ai ni tsun chye ga ai.

Ndai lam hpe sang lang dan ga nga yang, Chyum Laika, Ga Shaka Dingsa gaw, Madu Yesu garai n shangai shi ai BC 900 ning jan hta Yuda Chyum Laika shara ni Hebrew ga hte ka da lai wa ma ai re. Ga Shaka Nnan daw hpe chyawm gaw Madu Yesu si mat ai hpang, AD 50 ning kaw nna AD 150 ning lapran Madu Yesu a Sape Kasa ni Greek ga, Aramaic ga ni hte ka da lai wa ai re. Dai majaw Nawku Hpung gaw Ga Shaka Dingsa a hpang hte Ga Shaka Nnan a shawng e nga lai wa ai ngu nna tsun mai nga ai.

Moi Na Nawku Jawng Sumla

Nawku hpung de wa ai hte seng nna, Chyum Laika na Mahte a laika 16:17-19 hta, “Ngai teng teng tsun made ga, nan hte gaw Petru ngu ai lunghkrung re, ndai lunghkrung a ntsa e nye a Nawku Hpung hpe ngai de da na” nga nna Madu Yesu gaw Kasa Simon Petru hpe ningbaw tang da nna Nawku Hpung hpe de da lai wa sai. Raitim kaja wa kaga myu sha ni law law hte gahkyin nga ai Nawku Hpung byin tai wa ai gaw, Madu Yesu n nga mat ai hpang, Kasa ni a ntsa e Chyoi Pra ai Wenyi yu hkrat wa ai nhtoi (Pentecost) shani hta rai nga ai.

Ndai lam hpe Kasa laika 2: 1-11 hta lu hti la nga ai. Kasa ni akyu hpyi nga ai shaloi, lamu ntsa nsen kaba ngoi gadu wa ai hte, Chyoi Pra ai We-nyi gaw wan shinglet a nsam hte Kasa ni a ntsa e yu hkrat wa ai. Kasa ni mung myu sha ga law law hpe lu shaga wa ma ai. Lamu ntsa na ngoi gadu ai nsen a majaw sa du hpawng nga

ai Yuda myu sha ni hte, kaga myu sha ni law law gaw Kasa ni hkaw tsun ai tara Mungga hpe shanhte a myu sha ga hte Chye na nna mau nma byin lai wa ma ai.

Chyoi Pra Ai Chyum Laika

Dai shani jang Jerusalem Mare de Mungdan law law na du hpawng nga ai masha Hkying masum jan Kashin Kamun hkam nna, shawng lang ngu na Nawku Hpung poi de hpang wa ma ai re. Dai majaw Nawku Hpung tara shang byin wa ai nhtoi gaw, Kasa ni a ntsa e Chyoi Pra ai Wenyi yu hkrat wa ai (Pentecost) shani rai nga ai. Madu a shaning hku tsun ga nga yang, AD 40 ning jan ram hta rai nga ai.

Dai zawn Nawku Hpung byin tai wa ai ten hta, Ga Shaka Dingsa Chyum Laika sha naw nga ai rai nna, Ga Shaga Nnan Chyum Laika garai n nga shi ai re. Ga shaka Nnan Chyum Laika hpe, Nawku Hpung de ai hpang, Madu Yesu a Sape Kasa ni AD 50 jan kaw na AD 150 lapran ka da lai wa ma ai. Dai Ga Shaka Nnan Chyum Laika buk 27 hpe Nawku Hpung hku nna AD 393 na Hippo Mare kaw galaw ai zuphpawng hte, AD 394 ning Carthage Mare kaw galaw ai hkrumra zuphpawng hta she lu gahkyin da nna, AD 400 ram hta tara shang Ga Shaka Nnan laika buk hpe shapraw la lu sai rai nga ai.

Dai majaw Nawku Hpung gaw Ga Shaka Nnan Chyum Laika n nga ai sha shaning 300 ning jan nga lai wa ai re. Rai yang, shaning 300 jan laman, Nawku Hpung gaw Ga Shaka Nnan Chyum Laika n nga ai sha gara hku sak hkrung lai wa ai i? nga nna san hpa lam rai nga ai. Ga Shaka Nnan Chyum Laika n lu shi ai ten hta, Nawku Hpung gaw Madu Yesu hte Kasa ni hkaw matsun lai wa ai tara lam ni, sharin shaga ai ni hpe, prat hte prat, ban hte ban, hkaw tsun lai wa ma ai. Madu Yesu hte Kasa ni jaw lai wa ai zawn, Sakramentu chyeju kumla ni hpe mung hpung masha ni hpe shaman ya jaw ya lai wa nna, Nawku Hpung hpe woi awn up hkang lai wa ma ai.

Ndai shara hta, Nawku Hpung gaw Chyum Laika hta grau ahkyak ai zawn nga wa ai kun ? Tsun mayu ai gaw, Nawku Hpung nnan de hpang wa ai ten hta, Chyum Lai-ka Ga Shaka Nnan n nga shi tim, Ga Shaka Dingsa daw hpe hti lang taw nga sai. Chyum Laika Ga Shaka Nnan hpe n lu shi ai majaw n lang shi raitim, Dai ten hta

Nawku Hpung sharin shaga ai ni yawng gaw, Madu Yesu hte Kasa ni sharin shaga lai wa ai zawn sha, hkaw dan lai wa ai re majaw, Chyum Laika Ga Shaka Nnan na Madu Yesu a sharin shaga ai hte langai sha rai nga ai.

Chyoi Pra Ai Wenyi Yu Hkrat Wa Ai Sumla

Ga Shaka Nnan daw hpe anhte ni atsawm hti yu yang mung, Madu Yesu a asak aprat, magam bungli hte hkaw matsun ai lam ni sha n re, Kasa ni Karai a Mungga gat hkai ai lam, Nawku Hpung hpe shakut de da lai wa ai lam ni hte, shawng na Nawku Hpung a labau ni lawm nga ai.

Dai majaw anhte hkye hkrang la hkrum na matu, Karai a asak hkrung ai Ja Chyum Mungga ahkyak ai zawn, Nawku Hpung a lam madun sharin shaga ai hte, Nawku Hpung kaw na jaw ya ai Sakramentu chyeju kumla ni, tara lam ni mung ahkyak nga ai re.

Wajau John Galang La Raw (RVA Magazine, 2013)